

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Vanguards and Literature	Code	613584115		
Study programme	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Letras				
Coordinador	Valcarcel Lopez, Maria Eva	E-mail	eva.valcarcel@udc.es		
Lecturers	Valcarcel Lopez, Maria Eva	E-mail	eva.valcarcel@udc.es		
Web					
General description	Estudo avanzado dos procesos culturais de ruptura no sistema literario, atendendo a dialéctica de continuidade e ruptura na literatura e a arte. Indagarase no concepto de vangarda histórica e posvangarda y profundizarase esta indagación co estudo particularizado de exemplos de renovación estética nun contexto interdisciplinar.				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A4	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos
A6	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos hispánico e galego-portugués
A8	Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A10	Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben afrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C3	Demostrar un compromiso ético coas desigualdades
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador
C8	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico
C9	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

Coñecer as posibilidades de investigación que se describen a partir do estudo da vangarda histórica de principios do século XX, e a súa proxección na cultura contemporánea.	AC1 AC4 AC6 AC8 AC9 AJ1 AR1	BJ5	CC2 CC3 CC4 CR2
Ser capaz de distinguir as referencias a vangarda histórica na contemporaneidade. Ser capaz de describir e analizar o fenómeno vangardista desde a súa orixe, o contexto que o impulsou, a súa proposta teórica e o pensamento que a sustenta, atendendo a súa formulación interdisciplinar, con especial atención a relación entre escritura e pintura.		BJ1 BJ3 BJ4 BJ7	CC1 CC5
Ser capaz de reflexionar sobre os instrumentos teóricos para a interpretación dos exercicios vangardistas e a súa particular realización na literatura.	AC4 AC6 AC8 AJ1 AR1	BJ3	CC6 CR1 CR2 CR3
Ser capaz de diferenciar a importancia da teoría crítica e estética no acontecer dos procesos sociais.	AC8 AC9 AJ1 AR1	BJ1	CC2 CC4 CC5 CC6 CR1 CR2 CR3

Contents	
Topic	Sub-topic
Cuestións iniciais A vangardas históricas. Introducción.	Principios teóricos e filosóficos. Interdisciplinaridade e internacionalidade. O xénero na vangarda.
Os manifestos artísticos	Poética dos manifestos
A vangarda literaria. Crítica e documentos. A presenza feminina na vangarda a través da análise das publicacións periódicas.	A recepción do futurismo en América O estridentismo mexicano O ultraísmo arxentino O creacionismo chileno O surrealismo.
4. A vangarda e a súa pervivencia na arte actual.	Teoría e práctica.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Workshop	A1 A4 A6 A10 A8 A9 B10 C2 C5 C6 C9	7	14	21
Introductory activities	B6 B7 B8	2	2	4
Research (Research project)	A12 B4 C1 C3 C4 C7 C8	1	33	34
Guest lecture / keynote speech	A4 A8 B8	5	11	16
Personalized attention		0		0

(*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Workshop	O obradoiro consta dunha serie de exercicios prácticos diversos nos que se persigue o dominio da disciplina mediante a práctica e a metodoloxía. Os alumnos farán comentarios, manipularán textos, farán exposicións e articulacións de ideas concreción intelectual dos contextos históricos e situacións comunicativas, agás da reflexión estética e a contextualización socio-histórica.
Introductory activities	Presentación do contido e avaliación dos coñecementos previos do alumnado, así como avaliación da súa disposición fronte a materia. Valoración das necesidades específicas do alumnado.
Research (Research project)	Orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado. No proxecto de investigación amósanse as habilidades logradas no obradoiro e as outras metodoloxías utilizadas eponse de manifesto a autonomía fronte a aprendizaxe.
Guest lecture / keynote speech	Nestas sesións daránse as claves teóricas e describiránse conceptos básicos para fixar as nocións fundamentais que se precisan para o desenvolvemento do resto das metodoloxías de aprendizaxe.

Personalized attention

Methodologies	Description
Research (Research project)	O deseño e a posta en marcha do proxecto de investigación precisa a relación individual co alumno, o que hai que escoitar e facilitar os medios teóricos e técnicos para que poida deseñar un proxecto de interés.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workshop	A1 A4 A6 A10 A8 A9 B10 C2 C5 C6 C9	Valorarase a participación e o desenvolvemento satisfactorio das actividades propostas na aula e do mesmo xeito as tarefas encargadas para fora da mesma.	40
Research (Research project)	A12 B4 C1 C3 C4 C7 C8	Valorarase a orixinalidade e a efectividade da proposta de traballo de investigación. Tamén a seu modo de plantexamento e a realización final. Será importante a redacción e/ou exposición claras e cunha linguaxe axeitada a un exercicio avanzado.	60

Assessment comments

No obradoiro valorarás a eficacia e na resolución dos problemas propostos e a orixinalidade para plantexar outros novos para resolver en grupo.; terás en conta a vontade de interdisciplinaridade na respostas e nas propostas.

Valorarás tamén a correcta exposición oral e escrita dos traballos que se propoñan. Na sesión maxistral esixese unha resposta activa, participando nos coloquios e debates que se propoñan o final das mesmas. Terás en conta a situación particular dos alumnos con dispensa académica nas dúas convocatorias, dando un tratamento particularizado a cada caso no momento en que sexa presentado, para o que é preciso que o alumno se presente o seu caso ante o profesor antes do inicio da docencia. A avaliación incluírá o desempeño no obradoiro (40%) no que se deberán demostrar as competencias básicas da materia mediante una selección de comentarios de texto, e un traballo de investigación (60%).

A avaliación da segunda convocatoria

terá os mesmos contidos e deseño que na primeira oportunidade,

incluírá varios comentarios e un traballo de investigación. Do mesmo xeito se procederá na convocatoria de decembro. Cualquie falta de honradez académica (plagio, utilización de textos o ideas de outros autores sin indicar la procedencia, copia en exercicios o traballos, u outras variables de estas características) será penalizada con la anulación total de la actividad de que se trate y la sanción correspondiente en virtud de la normativa vigente. Se un alumno non presenta o traballo de avaliación ou non se presenta o examen na convocatoria extraordinaria recibirá a calificación de non presentado. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación

para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas.)

A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade consonte ás indicacións da Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/>), coa que se deberá contactar nos prazos establecidos por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da titora ADI da facultade (pat.filoxia@udc.gal)

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - BECERRA,E;VALCÁRCEL,E. y otros (2013). El surrealismo y sus derivas. Madrid, Abada - BENJAMIN,W. (1971). Sur le langage general et le langage humain. Paris, Denoel - BRIHUEGA et al. (1996). Historia de las ideas estéticas contemporáneas. Madrid, Visor - BURGER,P. (1978). Teoría de la vanguardia. Barcelona, Península - CALINESCU (1991). Cinco caras de la modernidad. Madrid,Tecnos - ORTEGA;J. (1998). El principio radical de lo nuevo. México, FCE - PAZ, O. (1974). Los hijos del limo. Barcelona, Seix Barral - SWARTZ,J. (1991). Las vanguardias hispanoamericanas. Madrid, Cátedra - VIDELA DE RIVERO, G., (1990). Direcciones del vanguardismo hispanoamericano. Mendoza, Cuyo - YURKIEVICH, Saúl (1984). La movediza modernidad. Barcelona, Muchnik - YURKIEVICH, Saúl (1984). A través de la trama. Barcelona, Muchnik - WENTZLAFT_EGGBERT,H (1991). La vanguardia europea en el contexto hispanoamericano. Berlin, Vervuert <p>Facilitarase bibliografía específica seleccionada polo profesor e de acceso restrinxido.A selección proposta inclue textos teóricos en antoloxías e catálogos de exposicións de arte.WOMAN. Feministische Avantgarde der 1970er-Jahre aus der Sammlung Verbund, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien, 2017.Tabea Grzeszyk: Feministische Avantgarde. Die ironische Aneignung männlicher Posen. Dans: Deutschlandfunk Kultur.(deutschlandfunkkultur.de)FEMINISMS! CCCB - Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 2019Feminist Avant-Garde. Art of the 1970s in the VERBUND COLLECTION, Vienna, erweitere Ausgabe, 2020Schor, Gabrielle, Feminist Avant-Garde. Art of the 1970s in the VERBUND COLLECTION, Vienna, 2020.Antelo, R-Fonseca, M. Lirismo+crítica+arte:poesía, Sao Paulo:SESC,2022.Dottorini,D.Faccioli,A. Leonardi,E. Visioni, Alfabeti, Mondì. Borges e le immagini, Pisa: Edizioni ETS, 2023.</p>
Complementary	- () . .

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.